

Kontrollutvalget

Dato: 19.08.2013

Deres ref:	Vår ref (saksnr.): 201300709-1 Revisjonsref:	Saksbeh: Lars Normann Mikkelsen Tlf.: 916 79 949	Arkivkode 126.2.2
------------	--	--	----------------------

FORVALTNINGSREVISJON MED OPPSTART 2. HALVÅR 2013

Saken gjelder:

I denne saken fremmer Kommunerevisjonen forslag til nye forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart i perioden august 2013 – januar 2014.

Forslaget baseres på

- bystyrets behandling 13.06.2012 av *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016* (sak 165) og *Plan for selskapskontroll 2012-2016* (sak 164),
- revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon 2013 som kontrollutvalget sluttet seg til 20.11.2012 (sak 121),
- innspill i kontrollutvalgets møte 29.04.2013 (sak 46) og tidligere,
- vurdering av risiko og vesentlighet og tilgjengelig ressursramme i perioden.

Rapportering av undersøkelsene til kontrollutvalget vil etter planen skje i 2013 og 2014.

Saksfremstilling:

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er hjemlet i kommuneloven § 77, 4-5:

4. (...) Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

5. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Det er gjort nærmere rede for innholdet i forvaltningsrevisjon i § 7 i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Herunder om

- a. forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b. forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c. regelverket etterleves,
- d. forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e. beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f. resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/ eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Av departementets merknader til revisjonsforskriftens § 7 i *Vedlegg nr 2 til rundskriv H-15/04 Kommunal og regionaldepartementet* framgår det at:

Bokstavene a til f inneholder en oppregning av elementer som vil kunne være tema i et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Oppregningen er ikke uttømmende. Hvilke elementer som inngår i et forvaltningsrevisjonsprosjekt vil avhenge av formål og problemstilling for det konkrete prosjektet.

Av § 14 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner framgår det at selskapskontrollen også kan omfatte forvaltningsrevisjon.

Bystyrets vedtak om overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016

Bystyret fattet 13.06.2012 (sak 165) følgende vedtak:

1.

I perioden 2012-2016 skal det gjennomføres forvaltningsrevisjon av myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester, miljø og bærekraftig byutvikling, anskaffelser og kontraktsoppfølging, og virksomhetsstyring og investeringskontroll.

2.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta de nærmere prioriteringer av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser, om nødvendig også på andre områder.

3.

Kontrollutvalget kan ved behov iverksette mislighetsrettede undersøkelser utover det som følger av revisjonsplikten.

4.

Bystyret tar for øvrig saken om ”Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016” til orientering.

Bystyrets vedtak om plan for selskapskontroll 2012-2016

Bystyret fattet 13.06.2012 (sak 164) følgende vedtak:

1.

Det gjennomføres, etter kontrollutvalgets nærmere vurdering, eierskapskontroll i et utvalg selskaper. Selskaper som er tillagt et samfunnsmessig ansvar i tillegg til rent forretningsmessig drift, skal prioriteres i denne kontrollen.

2.

Kontrollutvalget kan på grunnlag av gjennomført eierskapskontroll selv vedta forvaltningsrevisjon i selskaper hvor der er adgang til det.

3.

Kontrollutvalget delegeres myndighet til å endre planen i løpet av perioden, herunder åpne for eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i ytterligere selskaper.

4.

Bystyret tar for øvrig saken om ”Plan for selskapskontroll 2012-2016” til orientering.

Revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjon i 2013

I revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjon i 2013 gjøres det rede for følgende tema knyttet til fire fokusområder:

1. Myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester

- a. Skole
- b. Pleie og omsorg
- c. Barnehage
- d. Sosialstøtte og barnevern
- e. Saksbehandling og myndighetsutøvelse

2. Miljø og bærekraftig byutvikling

- a. Byutvikling
- b. Renovasjon og renseanlegg
- c. Samfunnsikkerhet
- d. Vedlikehold

3. Anskaffelser og kontraktsoppfølging

4. Virksomhetsstyring og investeringskontroll

- a. Bydelene
- b. Investeringer
- c. Styringsinformasjon
- d. IKT og informasjonssikkerhet
- e. Eierstyring og selskapsledelse

Kilder og kriterier for vurdering av vesentlig risiko- eller forbedringsområder

Kommunerevisjonen benytter ulike kilder for å utarbeide ideer til mulige undersøkelser. Kommunerevisjonen er til stede i bystyrets og komiteenes møter og gjennomgår dokumenter fra bystyret og de ulike komiteene, særlig kommuneplan, budsjett og økonomiplan. Informasjon fra disse kildene står sammen med innspill fra kontrollutvalget, regnskap, revisjonsberetninger og erfaringer fra siste regnskapsrevisjon, tidligere forvaltningsrevisjon og samtaler med administrasjonen på ulikt nivå, sentralt i arbeidet med vurdering av risiko og vesentlighet.

I forvaltningsrevisjon handler risiko om forhold som kan innebære at den kommunale virksomheten ikke gjennomføres som forutsatt eller med forutsatt resultat, sannsynlighet for at dette inntreffer og konsekvensen av at det inntreffer. Vesentlighet i forvaltningsrevisjon

handler om hvor viktig oppgaven eller området er for kommunen og/eller for kommunens brukere/innbyggere.

Sentrale kriterier for vurdering av risiko og vesentlighet er bl.a.

- størrelse (utgifter/antall brukere) og betydning for bruker
- aktualitet
- tidligere revisjonsfunn
- omstilling/endring
- kompleksitet i regelverk og systemer
- kompetanse/kapasitet
- internkontroll/virksomhetsstyring
- prosess/oppgaveløsning
- resultater
- risikoreduserende trekk/hendelser/tiltak

I en kommune av Oslos størrelse er det nødvendig å begynne med en vurdering av vesentlighet og deretter vurdere risiko på utvalgte områder.

Kommunerevisjonen gjennomfører et utviklingsarbeid som på sikt skal gi bedre overordnede risikoanalyser på tvers av regnskaps- og forvaltningsrevisjon, jf. kontrollutvalgets sak 83/09. Høsten 2010 og 2011 ble de årlige etatssamlingene benyttet til dette formålet. Dette vil etter planen bli gjort på nytt høsten 2013.

Innspill fra kontrollutvalgets medlemmer til nye forvaltningsrevisjoner

Kommunerevisjonen mottok nye innspill til forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalgets medlemmer i møtet 29.04.2013 (sak 46). Alle innspillene er vurdert i et risiko- og vesentlighetsperspektiv og i lys av revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjon i 2013. Det har over tid kommet så vidt mange innspill fra kontrollutvalgets medlemmer at vi som avtalt, for noen av innspillene har gjort en mer summarisk vurdering. Etter dette foreslår Kommunerevisjonen at det *på nåværende tidspunkt* ikke jobbes videre med innspillene om overholdelse av svarfrister generelt og ved innsynsbegjæringer spesielt, om kommunens journalføring er tilfredsstillende, om bruk av konsulenter eller andre eksterne revisorer enn Kommunerevisjonen skjer på forsvarlig vis og iht. gjeldende standarder, om svømmeopplæringen i grunnskolen er tilfredsstillende og om valgstyret og stemmestyrene fungerer tilfredsstillende.

Nedenfor gjør vi kortfattet rede for vurderingen av de resterende nye innspillene, og tidligere innspill fra utvalget som fortsatt er til vurdering. Det gjøres ikke nærmere rede for innspill som er ivaretatt i forslaget til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i annet halvår 2013. Kommunerevisjonen kan redegjøre ytterligere for dette i møtet.

Er det ting i Gjørsv-kommisjonens rapport som bør følges opp med forvaltningsrevisjon, f.eks. manglende gjennomføringsevne?

Så vidt vi kan se blir fire virksomheter i Oslo kommune nevnt i Gjørsv-kommisjonens rapporten. Det er Beredskapssetaten, Brann- og redningsetaten, Legevakten (nå en avdeling i Helseetaten) og Plan- og bygningsetaten. Etatenes arbeid blir ikke kritisert, flere omtales positivt.

I rapporten får regjeringen kritikk for at det tok for lang tid å stenge Grubbegaten. Plan- og bygningsetatens behandling av saken tok ikke lenger tid enn andre liknende saker.

Kommunens lange saksbehandlingstid skyldes ifølge kommisjonens rapport avgjørelser tatt på politisk nivå, i byutviklingskomiteen og bystyret. Disse organene kritiseres ikke direkte, blant annet fordi staten satt på hemmelig informasjon om risikoen som ikke ble delt med alle i kommunen, og fordi staten selv hadde ansvaret og kunne ha avgjort saken ved bruk av statlig reguleringsplan.

Rapporten tar ellers opp generelle problemer i statlig forvaltning som:

- En rekke eksempler på svikt i ulike etats- og departmentsleders evne til å klargjøre ansvar, etablere mål og iverksette tiltak for å sette samfunnet i best mulig stand til å håndtere beredskapssituasjoner.
- Svak prosjektledelse, mangelfull prosjektoppfølgning, viet oppmerksomhet mot prosess og ikke resultat, manglende evne til å informere og involvere.
- Ulik erkjennelse av risiko.
- Mangler knyttet til holdninger, kultur og lederskap.

Dette er langt på vei allmenne utfordringer som kontrollutvalget allerede har fokus på gjennom sitt tilsynsarbeid. En rekke av Kommunerevisjonens undersøkelser har vist eller gitt indikasjoner på svakheter som har gitt grunnlag for å understreke betydningen av klargjøring av ansvar, etablering av mål og iverksetting av tiltak, prosjektledelse og oppfølging av prosjekter, erkjennelse av risiko og holdninger, kultur og lederskap. Kommunerevisjonen foreslår at det på nåværende tidspunkt ikke jobbes videre med sikte på særskilte revisjoner på grunnlag av Gjør-v-kommisjonens rapport.

Driftsstyrer i skolen og i sykehjem – hvordan fungerer de, evalueres de og gis det god informasjon om driftsstyrene?

Ordningen med driftsstyrer i Oslo skolen følger ikke direkte av nasjonalt regelverk, men er hjemlet i opplæringslovas krav om at grunnskoler og videregående skoler skal ha samarbeidsutvalg, jf. Oppl. §§ 11-1, 11-5. Bystyret vedtok i 08.10.2009 sak (sak 340) *Reglement for driftsstyrene i Oslo-skolen* som erstattet tidligere egne reglement for de ulike skoletypene (sist endret i 2011).

Driftsstyrene får delegert myndighet fra Utdanningsetaten. Det følger av reglementet at driftsstyrene har ansvaret for planleggingen og oppfølgingen av arbeidsområder knyttet til lover og forskrifter som regulerer skolens virksomhet. Driftsstyrene kan selv velge videre delegering av myndighet til rektor, men de er pålagt å videre delegerer økonomifullmakter og myndighet som sikrer den daglige pedagogiske driften.

Ordningen med driftsstyre i skolene i Oslo ble evaluert i 2005, Evalueringen pekte på forbedringer fra den foregående evalueringen (2001), men også på gjenstående utfordringer, herunder utilstrekkelig opplæring og variasjoner med hensyn til om driftsstyrene var et reelt styre eller «sandpåstrøingsorgan» for rektorene.

Det er gjort flere endringer etter evalueringen, blant annet innføring av felles regelverk og endringer av sammensetningen av styrene. Kommunerevisjonen har ikke indikasjoner på at det er vesentlig risiko på området, utover funnene i evalueringen fra 2005 og informasjon mottatt i kontrollutvalget om at det gis varierende og til dels dårlig informasjon om driftsstyrene via skolenes hjemmesider. Vi kan samtidig ikke se at det planlegges en ny evaluering. Kommunerevisjonen mener derfor at det kan være grunn til å vurdere ideen nærmere i 2014, eventuelt med særlig fokus på informasjonsvirksomheten.

Bystyret vedtok 27.01.2010 (sak 14) å opprette en prøveordning med driftsstyret ved alle de kommunalt drevne sykehjemmene. Ordningen skulle evalueres etter to år. Videre ble byrådet gitt fullmakt til å fastsette reglement for driftsstyrene. *Reglement for driftsstyrene i kommunalt drevne sykehjem i Oslo* er utformet i tråd med reglementet for driftsstyrene i Oslo-skolen. Samtidig er formålet med opprettelsen av Sykehjemsetaten ivaretatt.

Kommunen har et eget system for kvalitetsmåling av tjenestene i sykehjemmene, og folkevalgt/ politisk innsyn og medvirkning er forankret gjennom bydelens tilsynsutvalg for sykehjemmene. En viktig oppgave for driftsstyret er å sørge for at sykehjemmet følger opp tilsynsrapporter og resultater fra kvalitetsmålinger/kvalitetsrevisjoner, så som bruker-, pårørende, og ansattundersøkelser.

I notat 78 av 21.03.2013 fra byråden for eldre til helse- og sosialkomiteen framgår det at det er besluttet å sette i gang en prosess med å evaluere driftsstyrene i sykehjem og at Utviklings- og kompetanseetaten ville få i oppdrag å gjennomføre en anskaffelsesprosess for å få på plass en avtale med et eksternt firma som skal foreta evalueringen. Byråden opplyste videre at først når denne evalueringen foreligger, kan det trekkes konklusjoner om hvorvidt driftsstyrene fungerer i tråd med intensjonene. Dersom de ikke gjør det, må det drøftes hvilke tiltak som må settes inn. I forbindelse med evalueringen vil også behov for endringer eller presiseringer av reglementet vurderes.

Ordningen med driftsstyret ved de kommunale sykehjemmene er en prøveordning og skal nå evalueres. Det forslås ikke å gå videre med å vurdere forvaltningsrevisjon på dette området nå.

Kontraktoppfølgingen i Undervisningsbygg og andre eiendomsforetak – viser omfanget av tvistemål med leverandører at den ikke er god nok?

Eiendomsforetakene er ansvarlige for betydelige investeringer og anskaffelser. Kommunerevisjonen har over tid undersøkt planleggingen og styringen av investeringer, blant annet i de største eiendomsforetakene. Etterlevelsen av anskaffelsesregelverket revideres jevnlig. Det har også vært fokus på kontroll og oppfølging av lønns- og arbeidsforhold. Andre sider ved eiendomsforetakenes kontrakter har det vært mindre fokus på.

Kommunerevisjonen vil etablere en intern oversikt over antall tvistesaker i eiendomsforetakene de siste årene og følge utviklingen fremover en periode. På det grunnlaget kan vi eventuelt komme tilbake med et prosjektforslag på et senere tidspunkt.

Behandling av drosjeløyvesaker m.v.

Kontrollutvalget fikk informasjon om dette i egen sak som utvalget behandlet 30.08.2011 (sak 75). Utvalget vedtok bl.a.:

Utvalget imøteser et forslag til undersøkelse rettet mot behandlingen av drosjeløyvesaker når ny forskrift er implementert og utdelingen av løyver er gjenopptatt med mindre videre kontakt med samferdsels- og miljøkomiteen tilsier tidligere oppstart.

Bystyret vedtok 15.05.2013 sak 145 lokal forskrift om godkjenning og drift av drosjesentraler og drosjeløyver i Oslo kommune (drosjeforskriften). Forskriften trådte i kraft 23.05.2013. Kommunerevisjonen legger til grunn at ideen vurderes med tanke på forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2014.

Dialogen mellom barnehage/skole og barnevern, er den god nok?

Kommunerevisjonen har tidligere utarbeidet skisse til en forvaltningsrevisjon på dette området. 28.02.2013 ble det lagt frem to oslostandarder for regulering av samarbeidet mellom barnevern, skole og barnehage. Standardene skal sikre en tydelig forankring, og forplikte og tydeliggjøre tjenestenes ansvar. Oslostandardene skal brukes av alle barneverntjenester og offentlige barnehager og skoler i Oslo.

Implementeringen av de nye oslostandardene avventes og Kommunerevisjonen kommer tilbake med en vurdering av en mulig forvaltningsrevisjon på området i 2014.

Kommunens kildesortering

Oslo kommune har innført kildesortering av plastemballasje og matavfall.

Kildesorteringsprosjektet er avhengig av god kvalitet på de tekniske løsningene hos Renovasjonsetaten og Energigjenvinningsetaten og godt samspill mellom etatene. Prosjektet er også avhengig av at Oslos befolkning sorterer avfallet og har en god kvalitet på sorteringen, altså både holdnings- og atferdsendringer hos mer enn 600 000 innbyggere.

Kommunerevisjonen vil i planarbeidet for forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2014 vurdere om det er grunnlag for en undersøkelse rettet mot kommunens håndtering av det sorterte avfallet.

Risikostyring – ledelse og kultur

Hvilken betydning har ledelse og organisasjonskultur for virksomhetenes evne til å erkjenne risiko? Innspillet er tenkt som en integrert del av en eventuell senere undersøkelse rettet mot Bymiljøetaten, jf. innspillet nedenfor.

Ledelse, organisering og styring i Bymiljøetaten

Fem virksomheter ble slått sammen til Bymiljøetaten per 01.05.2011. Etaten er ikke organisert med de fem tidligere etatene som avdelinger i den nye etaten, men på tvers på disse. Spørsmålet er om dette eventuelt innebærer utilsiktet nedprioritering av enkelte områder og eventuelt med hvilke konsekvenser for veivedlikehold og annet.

Etablering av en ny stor etat med bredt oppgavefelt og med inkorporering av ulike miljøer i en virksomhet, er krevende og det hefter gjerne risiko ved et slikt tiltak når det gjelder organisering, ledelse, styring og måloppnåelse.

Kommunerevisjonen mener det er for tidlig å sette i gang en forvaltningsrevisjon av ledelse, organisering og styring i den nye etaten før det har gått minimum to år. Videre bør resultatet av igangsatte undersøkelser vurderes før det eventuelt prioriteres en slik forvaltningsrevisjon. Ideen skal vurderes på nytt i forbindelse med planarbeidet for forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2014.

Oppfølging av forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten

Kontrollutvalget vedtok 16.02.2013 (sak 17) at oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten* skulle startes mot slutten av 2013. Kommunerevisjonen foreslår å utsette oppstart til første halvår 2014 fordi bebudet statusrapport bør avventes, ny instruks om informasjonssikkerhet er under utarbeidelse og det har vært en betydelig belastning på byrådsavdelingen på dette området. Prosjektet derfor ikke er innarbeidet i planen.

Omfang og typer av undersøkelser 2. halvår 2013

Kommunerevisjonen foreslår at det fortsatt legges vekt på forvaltningsrevisjon av anskaffelser og virksomhetsstyring. Satsingen på forvaltningsrevisjon rettet mot anskaffelser er tilpasset det faktum at det gjennomføres kontroller av anskaffelser som ledd i regnskapsrevisjonen. Samtidig er det også nødvendig å ivareta behovet for forvaltningsrevisjon og oppfølging av tidligere revisjon på andre viktige områder i kommunen.

Undersøkelsene på fokusområdet anskaffelser og kontraktsoppfølging og fokusområdet virksomhetsstyring og investeringskontroll (inkludert eierskapskontroller) som nå foreslås prioritert eller er pågående, har til sammen et budsjett på 7400 timer. Det er 49 prosent av de samlede ressursene i porteføljeplanen. Tilsvarende tall for forslaget til nye prioriterte undersøkelser alene er 3100 timer, det er 47 prosent av ressursene i forslaget til nye prioriterte undersøkelser.

Undersøkelsene på fokusområdet brukertilpassede tjenester og myndighetsutøvelse som nå foreslås prioritert eller er pågående, har til sammen et budsjett på 4950 timer. Det er 33 prosent av de samlede ressursene i porteføljeplanen. Tilsvarende tall for fokusområdet miljø og bærekraftig byutvikling er 2850 timer og 19 prosent.

Undersøkelsen om kommunens saksbehandling i Lindebergsakene var beheftet med større usikkerhet mht. framdrift og ressursbruk enn vanlig, og prioriteringen bl.a. av denne undersøkelsen har medført forsinkelser i andre undersøkelser. Tilsvarende gjelder for undersøkelsen etter konkursen i Oslo Vei AS. Undersøkelsen av Bymiljøetatens kontroll og oppfølging av det kommunale veinettet var beheftet med særlig usikkerhet mht. framdrift, fordi det var usikkert når vårvedlikeholdet kom. Undersøkelsen av informasjonssikkerhet i Vann- og avløpsetaten ble forsinket og mer krevende enn forutsatt, jf informasjon om dette gitt i kontrollutvalgets møter i april, mai og juni. De nevnte forholdene er dels forsøkt ivarettet i saken, bl.a. ved at noen frister er forskjøvet, dels må vi om nødvendig komme tilbake til ytterligere konsekvenser på et senere tidspunkt.

Kommunerevisjonen har inngått en ny rammeavtale om IT-revisjon.

Særskilt om oppfølgingsundersøkelser

Kommunerevisjonen foreslår å bruke ressurser på oppfølgingsundersøkelser. Det har sin bakgrunn i § 12 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (jf. kommuneloven § 77):

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

I vedlegg 1 til rundskriv H-15/04 *Ikrafttredden av lov om endringer i kommuneloven om kommunal revisjon m.m., forskrifter om kontrollutvalg og revisjon, samt enkelte endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning* fra Kommunal- og regionaldepartementet framkommer følgende merknader til nevnte forskrift § 12:

Det er sentralt av hensyn til å sikre en ”lærende organisasjon” at resultatene av forvaltningsrevisjonsprosjekter blir fulgt opp. Bestemmelsen pålegger kontrollutvalget et ansvar for å påse at det blir gjort. Alle forvaltningsrevisjonsrapporter skal systematisk følges opp for å se til at forvaltningen iverksetter tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter. Kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets/fylkestingets merknader blir fulgt opp gjelder også i forhold til saksområder som ligger til andre folkevalgte organer.

Det er kommunens/fylkeskommunens administrasjonssjef/kommuneråd som har ansvar for oppfølgingen av kommunestyrets/fylkestingets merknader, jf. kommuneloven § 23 nr. 2. Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfelle.

Kontrollutvalgets ansvar for oppfølgingen av forvaltningsrevisjoner kan ivaretas på ulike måter. De senere årene har utvalget benyttet en rekke metoder. Utvalget har stilt spørsmål til byrådet eller administrasjonen, bedt om statusrapporter fra byrådet eller administrasjonen, prioritert særskilte oppfølgingsundersøkelser eller nye forvaltningsrevisjoner. Vi har i vårt forslag lagt til grunn at denne praksisen videreføres.

Særskilt om eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Som konsekvens av bystyrets vedtak om *Plan for selskapskontroll 2012-2016* arbeider Kommunerevisjonen nå med to eierskapskontroller. Planforslaget inneholder forslag om en ny og omfattende eierskapskontroll knyttet til konkursen i Oslo Vei.

Kommunerevisjonen har tidligere levert en rekke utvidede selskapskontroller (forvaltningsrevisjon), sist gjennom undersøkelsene av internkontroll med anskaffelsesområdet i Ruter AS (rapport 1/2013). En ny selskapskontroll med fokus på informasjonssikkerhet i kollektivtransportsektoren er i startfasen.

Den utvidede eierskapskontrollen Oslo Vei AS er godt i gang. Det nye opplegget for eierskapskontroll er prøvd ut gjennom undersøkelsene av dette vedrørende Kollektivtransportproduksjon AS (rapport 6/2013) og Oslo Vognselskap AS (rapport 8/2013). En ny eierskapskontroll er lagt inn i forslaget til plan.

Forslag til undersøkelser

Kommunerevisjonen har valgt å legge fram en oversikt som viser følgende:

- Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart i 2. halvår 2013 (august 2013 – januar 2014)
- Pågående forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller
- Undersøkelser som foreslås strøket

Oversikten følger vedlagt. I vedlegg til oversikten gjøres det nærmere rede for forslag til nye undersøkelser med oppstart i perioden. Det skilles mellom prioriterte og uprioriterte prosjekter, dels for å gi kontrollutvalget valgmuligheter, dels fordi det er en fordel å ha en reserve ved bortfall av prosjekter e.a. Dersom en vedtatt undersøkelse av en eller annen grunn må utsettes eller skrinlegges, så vil det ved ledig kapasitet bli lagt fram sak om valg av annen undersøkelse fra de uprioriterte prosjektene. Utvalget kan naturligvis også bestille andre undersøkelser fra Kommunerevisjonen, enten nå eller etter at planen er vedtatt.

I planen fremgår det et estimat for ressursbruk for den enkelte undersøkelse. Estimater kan bli justert i forbindelse med den detaljerte planleggingen. Ved betydelige endringer vil utvalget bli orientert med mindre det er angitt særskilt usikkerhet.

Undersøkelser som foreslås strøket

Vi foreslår å stryke to undersøkelser som er vedtatt tidligere som uprioriterte:

1. Inntaksgrenser grunnskolene (vedtatt tidligere som uprioritert).
2. Eiendomsforvaltning - tomme bygg (vedtatt tidligere som uprioritert).

Førstnevnte forslås strøket fordi de årlige skolebehovsplanene er gjenstand for grundig behandling i bystyrets organer og usikkerheten knyttet til prognoser og inntaksgrensene nå er godt kjent. Sistnevnte foreslås strøket med bakgrunn i bystyrets vedtak 05.06.2013 (sak 176) av tiltak mot at kommunale eiendommer står tomme og forfaller.

Misligheter og feil

I forskrift om revisjon i medhold av kommuneloven §§ 78 og 79 omtales misligheter og feil i § 3:

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningene til administrasjonssjefen.

I departementets merknader til dette heter det:

Regnskapsrevisjon er i utgangspunktet innrettet mot å avdekke feil. I tillegg gjør revisor en vurdering av risikoen for at det kan foreligge misligheter. Dersom revisor kommer til at det foreligger indikasjoner på at det kan foreligge misligheter vil han/hun innrette revisjonen slik at mistanken blir bekreftet/avkreftet.

Kommunerevisjonen ønsker å fortsette innsatsen rettet mot å forebygge og avdekke misligheter i Oslo kommune gjennom ordinær regnskapsrevisjon og særskilte mislighetsrettede undersøkelser. Ressursene til de mislighetsrettede undersøkelsene vil bli benyttet til pågående og nye undersøkelser i bydeler, etater og foretak, samt i spesielle tilfeller i selskap som kommunen eier etter særskilt bestilling fra kontrollutvalget.

Andre undersøkelser

Kommunerevisjonen vil i tillegg gjennomføre undersøkelser rettet mot anskaffelser, intern kontroll og andre forhold i økonomiforvaltningen som et ledd i regnskapsrevisjonen. Det er planlagt at resultatene fra flere av disse skal rapporteres til kontrollutvalget. Videre er det avsatt ressurser til arbeidet med systemspesifikke og generelle IT-kontroller. Inngåtte rammeavtaler vil også bli benyttet til dette formålet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til forslaget til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart 2. halvår 2013.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kst. kommunerevisor

Lars Normann Mikkelsen
avdelingsdirektør

Vedlegg:

1. Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart 2. halvår 2013 (med oversikt over alle aktuelle prosjekter og nærmere beskrivelse av de nye)
2. Revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon 2013